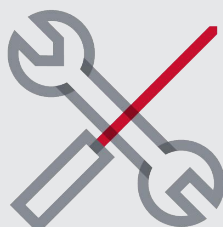

NVE

HØRINGSdokument NR. 1 / 2024

Forslag til endring i økodesignforskriften

SKREVET AV Kirsti Hind Fagerlund, Ingvill Sjøvold Nilsen og Erlend Sandnes

NVE Høringsdokument nr. 1/2024

Forslag til endring i økodesignforskriften

Utgitt av: Norges vassdrags- og energidirektorat
Redaktør: Erlend Sandnes
Forfattere: Kirsti Hind Fagerlund, Ingvill Sjøvold Nilsen og Erlend Sandnes

ISBN: 978-82-410-2381-1
ISSN: 2704-0364
Saksnummer: 202406665

Sammendrag: NVE foreslår å gjennomføre 13 EU-forordninger med krav om miljøvennlig utforming av produkter i norsk rett. Forordningene stiller både krav som skal fremme energieffektivitet og krav som skal fremme en sirkulær økonomi. Kravene vil omfatte en rekke produktgrupper, som tjenere (servere), kjøleskap og fryser, lyskilder, elektroniske skjermer, vaskemaskiner, tørketromler, oppvaskmaskiner, mobiltelefoner, nettbrett, varmeovner mv. NVE foreslår at også Miljødirektoratet gis myndighet til å føre tilsyn med krav som følge av økodesignforskriften. Endringsforskriften vil ha hjemmel både i produktkontrollen og i en foreslått lov om bærekraftige produkter og verdikjeder.

Emneord: Energieffektivitet, Sirkulærøkonomi, Holdbarhet, Reparerbarhet, Ombruk, Kritiske materialer

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Telefon: 22 95 95 95
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

April, 2024

Innhold

Forord	4
1 Bakgrunn og hovedinnhold.....	5
1.1 Innledning	5
1.2 Gjennomføring av 13 produktspesifikke økodesignforordninger	5
1.3 Nye typer krav	7
1.4 Krav som er felles for produktene som omfattes.....	8
1.5 NVE og Miljødirektoratet deler kontroll- og tilsynsmyndighet.....	8
2 Nærmere om de enkelte forordningene som foreslås gjennomført i norsk rett	9
2.1 Tjenere og datalagringsprodukter	9
2.1.1 Generelt om forordningen og virkeområde.....	9
2.1.2 Hvilke krav som følger av forordningen.....	9
2.1.3 Virkningstidspunkt	10
2.2 Kjøle-/fryseapparater.....	10
2.2.1 Generelt om forordningen og virkeområde.....	10
2.2.2 Hvilke krav som følger av forordningen.....	10
2.2.3 Virkningstidspunkt	11
2.3 Lyskilder og separat forkoplingsutstyr.....	11
2.3.1 Generelt om forordningen og virkeområde.....	11
2.3.2 Hvilke krav som følger av forordningen.....	12
2.3.3 Virkningstidspunkt	12
2.4 Elektroniske skjermer	12
2.4.1 Generelt om forordningen og virkeområdet.....	12
2.4.2 Hvilke krav som følger av forordningen.....	12
2.4.3 Virkningstidspunkt	13
2.5 Husholdningsoppvaskmaskiner.....	13
2.5.1 Generelt om forordningen og virkeområdet.....	13
2.5.2 Hvilke krav som følger av forordningen.....	14
2.5.3 Virkningstidspunkt	14
2.6 Husholdningsvaskemaskiner og kombinerte husholdningsvaskemaskiner/-tørketromler	14
2.6.1 Generelt om forordningen og virkeområdet.....	14
2.6.2 Hvilke krav som følger av forordningen.....	15
2.6.3 Virkningstidspunkt	15
2.7 Kjøle-/fryseapparater til bruk ved direktesalg.....	15
2.7.1 Generelt om forordningen og virkeområdet.....	15
2.7.2 Hvilke krav som følger av forordningen.....	16
2.7.3 Virkningstidspunkt	16
2.8 Endringsforordning som endrer krav til miljøvennlig utforming av tjenere og datalagringsprodukter, elektriske motorer og turtallsregulatorer, kjøle-/fryseapparater, lyskilder og separat forkoplingsutstyr, elektroniske skjermer, husholdningsoppvaskmaskine og husholdningsvaskemaskiner og kombinerte husholdningsvaskemaskiner/-tørketromler og kjøleapparater til bruk ved direktesalg	16
2.8.1 Generelt om forordningen og virkeområdet.....	16

2.8.2	Nærmere om endringene	16
2.8.3	Virkningstidspunkt	17
2.9	Sveiseutstyr.....	17
2.9.1	Generelt om forordningen og virkeområdet	17
2.9.2	Hvilke krav som følger av forordningen	17
2.9.3	Virkningstidspunkt	18
2.10	Husholdnings- og kontorutstyr med hensyn til effektforbruk i avslått tilstand, hviletilstand og nettverkstilkoblet hviletilstand.....	18
2.10.1	Generelt om forordningen og virkeområdet	18
2.10.2	Hvilke krav som følger av forordningen	19
2.10.3	Virkningstidspunkt	19
2.11	Smarttelefoner, mobiltelefoner som ikke er smarttelefoner, trådløse telefoner og nettbrett	19
2.11.1	Generelt om forordningen og virkeområdet	19
2.11.2	Hvilke krav som følger av forordningen	19
2.11.3	Virkningstidspunktet	20
2.12	Husholdningstørketromler.....	20
2.12.1	Generelt om forordningen og virkeområdet	20
2.12.2	Hvilke krav som følger av forordningen	21
2.12.3	Virkningstidspunkt	21
2.13	Varmeovner (el, gass og flytende brensel)	21
2.13.1	Generelt om forordningen og virkeområdet	21
2.13.2	Hvilke krav som følger av forordningen	22
2.13.3	Virkningstidspunkt	22
3	Gjennomføring av forordningene i norsk rett	22
4	Kontroll- og tilsynsmyndighet	22
5	Virkinger av forslaget, herunder økonomiske og administrative konsekvenser	23
5.1	Klima-, miljø- og energieffektivitetskonsekvenser	23
5.2	Konsekvenser for næringslivet.....	23
5.3	Konsekvenser for forbrukerne.....	24
5.4	Konsekvenser for offentlig forvaltning	25
6	Forslag til forskrift om endring i forskrift om miljøvennlig utforming av energirelaterte produkter (økodesignforskriften).....	25

Forord

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sender med dette forslag til endringer i forskrift om miljøvennlig utforming av produkter (økodesignforskriften) på høring. Forslaget er utarbeidet og høres i henhold til bestemmelsene i forvaltningsloven kapittel VII, jf. også utredningsinstruksen.

Vi foreslår å gjennomføre totalt 13 forordninger om miljøvennlig utforming av produkter i norsk rett, og én forordning som retter visse språkversjoner av en tidligere gjennomført forordning.

Videre foreslår vi at kontroll- og tilsynsmyndigheten etter økodesignforskriften deles mellom NVE og Miljødirektoratet.

Endringsforskriften vil ha hjemmel dels i produktkontrollloven og dels i en ny lov om bærekraftige produkter og verdikjeder. Sistnevnte lov er ikke vedtatt på tidspunkt for utsending av denne høringen, og forslaget forutsetter at denne loven vedtas.

Vi ber om at kommentarer til dette forslaget sendes til NVE innen **1. juli 2024**. Høringsfristen settes noe kortere enn vanlig, ettersom forordningene er informert om tidligere, med mulighet til å gi innspill. I tillegg gjelder mange av kravene etter forordningene allerede i EU.

Vi foretrekker elektronisk oversendelse til nve@nve.no. Svaret merkes med **referansenummer 202406665**. Vi gjør oppmerksom på at høringsuttalelser normalt publiseres.

Etter høringsfristens utløp vil NVE vurdere de innkomne høringsuttalelsene og eventuelle behov for å gjøre endringer i forslaget. Vi tar sikte på å vedta forskriftsendringene i løpet av juli og at disse skal tre i kraft 1. august 2024, ev. så snart lov om bærekraftige produkter trer i kraft, hvis dette er et senere tidspunkt.

Oslo, april 2024

Kjetil Lund
vassdrags- og energidirektør

Inga Nordberg
direktør
Energi- og konsesjonsavdelingen

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

1 Bakgrunn og hovedinnhold

1.1 Innledning

På vegne av Energidepartementet, og i samråd med Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet, foreslår Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) med dette endringer i forskrift om miljøvennlig utforming av produkter (økodesignforskriften).

Økodesignforskriftens formål er å fremme utvikling og bruk av energieffektive og miljøvennlige energirelaterte produkter for å bidra til å begrense energibruken og belastningen på miljøet i hele produktenes livssyklus. I tillegg skal forskriften sikre den frie bevegelse av energirelaterte produkter innenfor EØS.

Økodesignforskriften gjennomfører Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF (økodesigndirektivet) i norsk rett. De produktspesifikke økodesignforordningene som er gitt i medhold av økodesigndirektivet og som er tatt inn i EØS-avtalen, er gjennomført i norsk rett ved henvisning i forskriftens kapittel 3.

EU har de senere år vedtatt en rekke forordninger som stiller krav om miljøvennlig utforming av ulike produkter, uten at forordningene er tatt inn i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett. Kravene fører til redusert energibruk i EU og legger til rette for en mer sirkulær økonomi. Gjennomføring av forordningene i norsk rett vil ha positive miljø- og klimaeffekter og redusere energibruk også i Norge.

Bakgrunnen for at forordningene ikke er tatt inn i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett tidligere, er manglende forskriftshjemmel. Forskriftshjemmel er nå foreslått tatt inn i en ny lov om bærekraftige produkter og verdikjeder, jf. Prop. 69 LS (2023-2024).

De aktuelle EU-forordningene er EØS-relevante og må gjennomføres «som sådan» (ord-for-ord) i norsk rett, jf. EØS-avtalen artikkel 7.

Til nå har økodesignforskriften først og fremst gjennomført krav som fremmer energieffektivitet. Økt innslag av krav som fremmer klima- og miljøhensyn og en mer sirkulær økonomi, tilsier at Miljødirektoratet gis tilsynsmyndighet etter økodesignforskriften, på lik linje med NVE. Vi foreslår i lys av dette også endringer i bestemmelsene om tilsyn etter økodesignforskriften.

1.2 Gjennomføring av 13 produktspesifikke økodesignforordninger

EØS-komiteen besluttet den 13. juni 2023 å innlemme i EØS-avtalen ni EU-forordninger som stiller krav til miljøvennlig utforming av produkter. Dette gjelder følgende forordninger og produktgrupper:

- Kommisjonsforordning (EU) [2019/424](#) som stiller krav til **tjenere og datalagringsprodukter**
- Kommisjonsforordning (EU) [2019/2019](#) som stiller krav til **kjøle-/fryseapparater**

- Kommissjonsforordning (EU) [2019/2020](#) som stiller krav til **lyskilder og separat forkoplingsutstyr**
- Kommissjonsforordning (EU) [2019/2021](#) som stiller krav til **elektroniske skjermer**
- Kommissjonsforordning (EU) [2019/2022](#) som stiller krav til **husholdningsoppvaskmaskiner**
- Kommissjonsforordning (EU) [2019/2023](#) som stiller krav til **husholdningsvaskemaskiner og kombinerte husholdningsvaskemaskiner/-tørketromler**
- Kommissjonsforordning (EU) [2019/2024](#) som stiller krav til **kjøle-/fryseapparater til bruk ved direktesalg**
- Kommissjonsforordning (EU) [2021/341](#) som endrer forordningene nevnt over og **forordning 2019/1781**, bl.a. ved at det tilføyes en definisjon av deklarererte verdier, bestemmelsene om verifisering for markedstilsynsformål endres og det gjøres andre språklige endringer for å gjøre forordningene mer lik hverandre
- Kommissjonsforordning (EU) [2019/1784](#) som stiller krav til **sveiseutstyr**

NVE foreslår å gjennomføre de ni forordningene ved henvisning i økodesignforskriften.

De ni forordningene ble tatt inn i EØS-avtalen med såkalt 103-forbehold. Det vil si at Stortingets samtykke er nødvendig for at beslutningen skal tre i kraft. Bakgrunnen for dette, er at produktkontrollen ikke alene hjemler gjennomføringen av alle kravene som følger av forordningene. Klima- og miljødepartementet fremmet 22. mars 2024 et forslag til lov om bærekraftige produkter og verdikjeder og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutninger om gjennomføring av de ni forordningene¹. Gjennomføring av forordningene i norsk rett forutsetter at den foreslåtte loven om bærekraftige produkter blir vedtatt. Denne lovens § 3 vil hjemle gjennomføringen av forordninger som er gitt i medhold av økodesigndirektivet, slik disse forordningene er. Gjennomføringen forutsetter også Stortingets samtykke til innlemmelse av de aktuelle forordningene i EØS-avtalen.

NVE har hørt forslag om gjennomføring av de ni forordningene i norsk rett tidligere, noen i 2019 og andre i 2020 og 2021², men på grunn av tiden som har gått og fordi gjennomføringen vil ha nytt hjemmelsgrunnlag, hører vi forslaget på nytt.

I tillegg til de ni forordningene nevnt over, har EU vedtatt ytterligere fire forordninger om miljøvennlig utforming av produkter med hjemmel i økodesigndirektivet. De fire forordningene er:

- Kommissjonsforordning (EU) [2023/826](#) som stiller krav til elektriske og elektroniske **husholdnings- og kontorutstyr med hensyn til effektforbruk i avslått tilstand, hviletilstand og nettverkstilkoblet hviletilstand**

¹ EØS-komiteens beslutninger nr. 154/2023 og 155/2023.

² Se høringsdokument 9/2019 (vår ref: 201906788), høringsdokument 10/2019 (vår ref: 20197001), høringsdokument 2/2020 (vår ref: 201911080) og høringsdokument 1/2021 (vår ref: 202104323).

- Kommisjonsforordning (EU) [2023/1670](#) som stiller krav til **smarttelefoner, mobiltelefoner som ikke er smarttelefoner, trådløse telefoner og nettbrett**
- Kommisjonsforordning (EU) [2023/2533](#) som stiller krav til **husholdningstørketromler**
- Kommisjonsforordning (EU) [2024/1103](#) som stiller krav til **varmeovner (el, gass og flytende brensel)**

Selv om disse fire forordningene foreløpig ikke er tatt inn i EØS-avtalen, foreslår NVE allerede nå bestemmelser som vil gjennomføre forordningene i norsk rett. Disse endringene i forskriften vil imidlertid ikke vedtas før forordningene ev. er tatt inn i EØS-avtalen. En slik løsning legger til rette for at endringene kan vedtas etter hvert som forordningene tas inn i EØS-avtalen og sikrer at virkningsdatoene i størst mulig grad blir de samme i Norge som i EØS-området ellers.

De fleste av de totalt 13 forordningene som NVE foreslår gjennomført i norsk rett, erstatter forordninger som allerede er gjennomført. De nye forordningene stiller strengere krav til energieffektivitet og innfører nye typer krav. Gjennomføringen av forordningene vil også innebære at det stilles økodesignkrav til flere produktgrupper som ikke har vært regulert før, som mobiltelefoner, nettbrett, andre elektroniske skjermer, avanserte dekodere og sveiseutstyr.

NVE foreslår å oppheve flere bestemmelser som gjennomfører økodesignforordninger som allerede er erstattet av nye forordninger. Bestemmelsene viser til forordninger som er opphevet i EU og tatt ut av EØS-avtalen. Disse bestemmelsene har derfor ikke lengre praktisk betydning. Videre foreslår vi å ta inn en henvisning til en forordning som retter visse språkversjoner av forordningen som gjelder ventilasjonsaggregater. Denne er fra før gjennomført i norsk rett. Henvisningen er først og fremst av informativ verdi, og endrer ikke gjeldende rett. Endringene omtalt i dette avsnittet, omtales ikke nærmere nedenfor.

1.3 Nye typer krav

Tidligere har EUs økodesignforordninger særlig regulert produktenes energieffektivitet i bruksfasen. Ved siden av krav til energieffektivitet stilles nå i økende grad også krav til andre bærekraftsegenskaper, slik som:

- holdbarhet og levetid (inkludert krav til programvare)
- reparerbarhet
- materialgjenvinnbarhet og innhold av materialgjenvunnet råvare
- samhandlingsevne (krav som sikrer at produkter kan brukes sammen med flere andre typer produkter og skal fungere for flere typer produkter, for eksempel typisk ladere)
- særlige krav til produkter som inneholder sjeldne, knappe, kritiske og miljømessig problematiske materialer

Økodesignforskriftens krav til miljøvennlig utforming av produkter, er i dag bare hjemlet i produktkontrollen § 4a om energieffektivitetskrav. Ettersom forordningene vi nå foreslår å gjennomføre i norsk rett ikke bare inneholder krav som fremmer energieffektivitet, men også

krav som er begrunnet i ressurs hensyn og krav som har til formål å forebygge at produkter medfører helseskade og/eller miljøforstyrrelse, foreslår vi at endringsforskriften hjemles både i produktkontrollloven (§ 4 og § 4a) og i den foreslåtte loven om bærekraftige produkter og verdikjeder.

1.4 Krav som er felles for produktene som omfattes

Produktene som omfattes av økodesignforskriften må, i tillegg til å oppfylle krav til energieffektivitet og krav for å fremme sirkulær økonomi mv., være CE-merket etter økodesignforskriften § 6. Det må også være utstedt samsvarserklæring etter forskriften § 7, og den ansvarlige må oppbevare denne i 10 år etter fremstillingen av det siste produktet (den siste enheten av modellen) som samsvarserklæringen gjelder for. Videre må det være gjennomført en samsvarsvurdering etter nærmere bestemte prosedyrer, og samsvarsvurderingen må kunne dokumenteres.

Felles for de produktspesifikke forordningene som omfattes av denne høringen, er videre at det er inntatt forbud mot omgåelse. Det fremgår uttrykkelig av forordningene at det er forbudt å bringe i omsetning produkter som er utformet slik at produktets ytelse automatisk endres til det bedre under testing i den hensikt å oppnå bedre verdier for ulike parametere. Der det er aktuelt, er det også en bestemmelse om at produktets egenskaper ikke må forringes som følge av senere programvareoppdateringer, uten at sluttbrukeren på forhånd har gitt sitt uttrykkelige samtykke.

Hvilke krav som ellers følger av de forskjellige forordningene vi foreslår gjennomført, vil omtales nærmere nedenfor under punkt 2. Forordningene er for detaljert til at vi kan gjengi innholdet i sin helhet i dette høringsnotatet. For detaljene viser vi derfor til de enkelte produktspesifikke forordningene.

1.5 NVE og Miljødirektoratet deler kontroll- og tilsynsmyndighet

I dag er det NVE som kontrollerer at kravene som følger av økodesignforskriften etterleves, og som ev. reagerer ved overtredelse av forskriften. Dette har vært hensiktsmessig så lenge kravene først og fremst har handlet om energieffektivitet. Nå som kravene i økende grad også vil være krav for å fremme sirkulær økonomi og andre miljøkrav, bør Miljødirektoratet gis myndighet til å utføre kontroller og til å reagere ved overtredelser. Vi foreslår på bakgrunn av dette endringer i økodesignforskriftens bestemmelser om kontroll- og reaksjoner, slik at også Miljødirektoratet får myndighet etter disse.

2 Nærmere om de enkelte forordningene som foreslås gjennomført i norsk rett

2.1 Tjenere og datalagringsprodukter

2.1.1 Generelt om forordningen og virkeområde

Kommisjonsforordning (EU) [2019/424](#) av 15. mars 2019 stiller krav til miljøvennlig utforming av tjenere (servere) og datalagringsprodukter.

Forordningen omfatter tjenere og datalagringsprodukter som typisk brukes til kommersielle formål. Mindre datamaskiner og tjenere omfattes ikke av denne forordningen, men av forordning (EU) 617/2013. Sistnevnte forordning er endret for å unngå overlapp. Heller ikke store tjenere og datalagringsprodukter omfattes av forordningen. Virkeområdet er nærmere definert i artikkel 1 i forordningen, som må leses i lys av definisjonene i artikkel 2.

EU-kommisjonen har anslått at økodesignforordningen vil bidra til en strømbesparelse på 9 TWh/år i 2030 i EU. NVE har ikke gjort egne beregninger for Norge, men legger til grunn at en gjennomføring av forordningen vil føre til redusert energibruk også her.

Mange av produktene som omfattes av forordningen, har ikke tidligere vært omfattet av krav til miljøvennlig utforming.

2.1.2 Hvilke krav som følger av forordningen

Kommisjonsforordning (EU) 2019/424 stiller både energieffektivitetskrav, materialeffektivitetskrav og krav til produktopplysninger.

Forordningen stiller minstekrav til strømforsyningsenhetens (PSU) effektivitet og effektfaktor. For tjenere med én eller to prosessorkort stiller forordningen krav om at effektbehovet i inaktiv tilstand ikke skal overstige en viss verdi, etter en nærmere angitt beregningsmetode. Det oppstilles også krav til visse tjeneres effektivitet i aktiv tilstand.

Som følge av økt fokus på sirkulærøkonomi, stiller forordningen en del krav som skal legge til rette for reparasjon og ombruk for på denne måte å forlenge produktenes levetid. Produsentene skal sikre at metoder for sammenføring, festing eller forsegling ikke er til hinder for demontering for reparasjon eller ombruk av åtte angitte komponenter, bl.a. hovedkort, minne og prosessor. Det skal gjøres tilgjengelig en funksjon for sikker datasletting for sletting av data i alle produktets datalagringsenheter.

Den siste tilgjengelige utgaven av fastvaren skal gjøres tilgjengelig vederlagsfritt eller til en rimelig, gjennomsiktig og ikke-diskriminerende kostnad, fra to år etter at det første produktet (den første enheten) av en bestemt produktmodell er brakt i omsetning, i en periode på minst åtte år etter at det siste produktet av en bestemt produktmodell er brakt i omsetning. Det er

også krav om at den siste tilgjengelige sikkerhetsoppdateringen skal gjøres tilgjengelig vederlagsfritt.

Forordningen stiller også omfattende krav til produktopplysninger både for tjenere og datalagringsprodukt. Det er krav til produktopplysninger i bruksanvisninger og på åpne hjemmesider.

Produsenter, deres representanter og importører plikter også å gjøre visse opplysninger tilgjengelige vederlagsfritt for tredjeparter som arbeider med vedlikehold, reparasjon, ombruk, gjenvinning og oppgradering. Dette er opplysninger om innhold (vekt i gram) av bestemte kritiske råmaterialer (kobolt og neodymium) og hvordan man ved demontering kan få tilgang til bestemte komponenter, hvilke festeteknikker som er benyttet og hvilke verktøy som trengs til demonteringen.

2.1.3 Virkningstidspunkt

I EU gjelder kravene etter forordningen allerede. Kravene fikk virkning fra ulike tidspunkt. Noen av kravene ble også skjerpet etter en periode. Virkningstidspunktet for de strengeste energieffektivitetskravene etter forordningen var 1. januar 2023.

Etter forslaget her, vil kravene som gjelder i EU få virkning i Norge fra endringsforskriftens ikrafttreden. Vi tar sikte på at dette blir så snart som mulig etter utløpet av høringsfristen.

2.2 Kjøle-/fryseapparater

2.2.1 Generelt om forordningen og virkeområde

Kommisjonsforordning (EU) [2019/2019](#) av 1. oktober 2019 stiller krav til miljøvennlig utforming av kjøle- og fryseapparater.

Forordningen omfatter strømnnetttilknyttede kjøleapparater med volum større enn 10 liter og mindre enn eller lik 1500 liter. Eksempler på kjøleapparater som omfattes er kjøleskap, kombiskap, vinskap og fryser. Noen kjøle-/fryseapparater til annet enn husholdningsbruk, er unntatt etter artikkel 1 nr. 2. Bl.a. er det et unntak for kjøle-fryseapparater til bruk ved direktesalg. Disse produktene omfattes av en annen forordning, se punkt 2.7 nedenfor.

For EU har EU-kommisjonen anslått at økodesignforordningen og en korresponderende energimerkeforordning for kjøleapparater vil bidra til en energibesparelse på 10 TWh/år i 2030. Det er ikke gjort egne beregninger for økodesignforordningen. NVE har ikke gjort egne beregninger for Norge, men legger til grunn at en gjennomføring av forordningen vil føre til redusert energibruk også her.

Forordningen erstattet kommisjonsforordning (EU) nr. 643/2009 for kjøleapparater til husholdningsbruk fra 1. mars 2021, men i Norge gjelder fortsatt den opphevede forordningen som forskrift, jf. økodesignforskriften § 19.

2.2.2 Hvilke krav som følger av forordningen

I forordningen settes det:

- strengere energieffektivitetskrav og nye beregningsmåter,

- nye funksjonskrav (krav for hurtig innfrysning, vinterdriftsinnstilling, merking mv),
- nye ressurseffektivitetskrav og
- nye informasjonskrav.

Ressurs- og informasjonskravene omfatter f.eks. tilgang til reservedeler, profesjonelle reparatørers tilgang til reparasjons- og vedlikeholdsinformasjon, mulighet for demontering av produktet på en minst mulig ødeleggende måte og med bruk av vanlig verktøy og informasjon om minimum varighet på garantien.

For vinskaper innføres en ny bestemmelse om energieffektivitet. Til nå har det bare vært informasjonskrav knyttet til disse.

2.2.3 Virkningstidspunkt

I EU er virkningstidspunktet for de fleste av kravene etter forordningen om kjøle-/fryseapparater allerede passert. Kravene som gjelder i Norge i dag, ble i EU opphevet 1. mars 2021, og erstattet av strengere og nye krav til energieffektivitet, funksjonalitet, ressurseffektivitet og informasjon.

Fra 1. september 2024 skjerpes energieffektivitetskravet ytterligere.

Etter forslaget her, vil kravene som gjelder i EU få virkning i Norge fra endringsforskriftens ikrafttreden. For de strengeste energieffektivitetskravene, vil virkningstidspunktet være 1. september 2024, slik som i EU, forutsatt at endringsforskriften trer i kraft før dette tidspunktet.

2.3 Lyskilder og separat forkoplingsutstyr

2.3.1 Generelt om forordningen og virkeområde

Kommisjonsforordning (EU) [2019/2020](#) av 1. oktober 2019 stiller krav om miljøvennlig utforming av lyskilder og separat forkoplingsutstyr. Kravene gjelder også for lyskilder og separat forkoplingsutstyr som bringes i omsetning i et sammensatt produkt.

Forordningen inneholder flere unntak fra virkeområdet. Disse unntakene følger av vedlegg III nr. 1-2. Forordningen skal blant annet ikke gjelde for lyskilder og separat forkoplingsutstyr som er testet og godkjent for bruk i eller på kjøretøy. Den skal heller ikke gjelde for elektroniske skjermer, lyskilder og separate forkoplingsutstyr i batteridrevne produkter eller lyskilder og separate forkoplingsutstyr på sykler og andre ikke-motoriserte kjøretøy.

Vedlegg III nr. 3 lister opp en del lyskilder som er unntatt kravene i forordningen, forutsatt at teknisk dokumentasjon, emballasje, produktinformasjon og reklame opplyser om hva produktet skal brukes til og at det ikke skal anvendes til andre formål. Dette gjelder blant annet en rekke halogenlyskilder, utformet og markedsført spesifikt til scenebelysning i filmstudioer, TV-studioer og fotoatelier, eller til scenebelysning i teatre, diskoteker og under konserter eller andre underholdningsarrangementer.

Vedlegg III nr. 4 lister opp lyskilder som er unntatt krav til hviletilstand og nettverkshviletilstand.

For EU, anslår EU-kommisjonen at økodesignforordningen og en korresponderende energimerkeforordning for lyskilder vil bidra til en strømbesparelse på 41,9 TWh/år i 2030. Det er ikke gjort egne beregninger for økodesignforordningen. Ved gjennomføring av begge forordningene i Norge, vil også besparelser i energibruk oppnås nasjonalt.

Forordningen opphever og erstatter gjeldende økodesignforordning (EF) nr. 244/2009 om ikke-retningsbestemte husholdningslamper, forordning (EF) nr. 245/2009 om lysrør uten innebygd forkopling og høyintensive utladningslamper samt forkoplinger og lysarmaturer som kan drive slike lamper og forordning (EU) nr. 1194/2012 om retningsbestemte lamper, LED-lamper og tilhørende utstyr. De tre forordningene som erstattes, er gjennomført i Norge, jf. økodesignforskriften §§ 12, 13 og 14.

2.3.2 Hvilke krav som følger av forordningen

Forordningen stiller krav til energieffektivitet, bruksegenskaper og en rekke informasjonskrav, bl.a. krav til merking med informasjon om avfallshåndtering og kvikksølvinnhold på emballasje.

Det er også krav om at lyskilder skal kunne skiftes ut ved hjelp av «alminnelig verktøy», samt at teknisk informasjon skal gi veiledning om hvordan lyskilder kan skilles/tas ut av andre produkter. Informasjon skal også gis på fritt tilgjengelig nettsted, samt i noen tilfeller også på emballasje til produktene.

2.3.3 Virkningstidspunkt

I EU var virkningsdatoen for kravene etter forordningen 1. september 2021, med unntak av bestemmelsen om omgåelse, som hadde virkning fra forordningens ikrafttredelse.

I Norge vil kravene gjelde fra ikrafttredelsen av endringsforskriften. Vi legger opp til at dette blir så snart som mulig etter høringsfristens utløp.

2.4 Elektroniske skjermer

2.4.1 Generelt om forordningen og virkeområdet

Kommisjonsforordning (EU) [2019/2021](#) av 1. oktober 2019 stiller krav om miljøvennlig utforming av elektroniske skjermer. Forordningen opphever kommisjonsforordning (EF) nr. 642/2009 om miljøvennlig utforming av fjernsyn, som er gjennomført i Norge, jf. økodesignforskriften § 18.

Virkeområdet er utvidet i den reviderte forordningen og omfatter, i tillegg til fjernsyn, også andre elektroniske skjermer, som monitører (dataskjermer) og digitale skilter (informasjonsskjermer). Forordningens virkeområde beskrives i artikkel 1, som også unntar en rekke elektroniske skjermer.

2.4.2 Hvilke krav som følger av forordningen

Forordningen stiller bla. energieffektivitetskrav, funksjonskrav, materialeffektivitetskrav og informasjonskrav.

Forordningen stiller krav knyttet til beregning av energieffektivitetsindeks og funksjonalitet og krav til energibruk i slukket tilstand og standbystilstand. Forordningen stiller videre krav til merking av elektroniske skjermer som inneholder kadmium og krav om at det ikke skal brukes halogenerte flammehemmere i skjermene. Merking av produkter som inneholder kadmium skal sikre en korrekt og miljømessig forsvarlig/riktig behandling av produkter når produktene blir kassert.

Forordningen oppstiller også krav til materialeffektivitet, herunder krav om merking av plastkomponenter og krav om at nærmere angitte komponenter skal kunne fjernes fra produktet ved hjelp av «alminnelig verktøy». Videre skal informasjon på nettsiden til produsenten m.fl. gi veiledning om hvordan komponenter kan skilles/tas ut av andre produkter. Forordningen oppstiller også krav med tanke på reparasjon og ombruk. Forordningen oppstiller også krav om at opplysninger skal være tilgjengelige og det skal gis gratis adgang til software- og firmwareoppdateringer i minst åtte år.

2.4.3 Virkningstidspunkt

I EU er virkningstidspunktet for kravene etter forordningen passert. For de strengeste kravene var virkningstidspunktet 1. mars 2023.

I Norge vil kravene som følger av forordningen, etter forslaget her, få virkning fra endringsforskriftens ikrafttredelse.

2.5 Husholdningsoppvaskmaskiner

2.5.1 Generelt om forordningen og virkeområdet

Kommisjonsforordning (EU) [2019/2022](#) av 1. oktober 2019 stiller krav om miljøvennlig utforming av husholdningsoppvaskmaskiner.

Forordningens virkeområde er husholdningsoppvaskmaskiner med alminnelig strømnett-tilknytning samt også de som i tillegg er forberedt på å kunne driftes med batterier. Innbygningsapparater er også inkludert.

Utbredelsen av oppvaskmaskiner i EU øker, noe som igjen fører til at vann- og energiforbruk til oppvaskmaskiner øker. Ved å skjerpe gjeldende økodesignkrav kan økningen i vann- og energiforbruk begrenses. For EU, anslår EU-kommisjonen at økodesignforordningen og en korresponderende energimerkeforordning for husholdningsoppvaskmaskiner vil bidra til en strømbesparelse på 2,1 TWh/år, en reduksjon i klimagassutslipp tilsvarende 0,7 millioner tonn CO₂-ekvivalenter/år og en reduksjon i vannforbruk på 16 millioner kubikkmeter i 2030. Det er ikke gjort egne beregninger for økodesignforordningen. NVE legger til grunn at en gjennomføring av den nye økodesignforordningen for husholdningsoppvaskmaskiner i Norge, vil medføre besparelser i energibruk og vannforbruk også nasjonalt.

Forordningen erstattet kommisjonsforordning (EU) nr. 1016/2010 fra 1. mars 2021. I Norge gjelder fortsatt forordning (EU) nr. 1016/2010 som forskrift, jf. økodesignforskriften § 22.

2.5.2 Hvilke krav som følger av forordningen

Forordningen oppstiller krav til husholdningsoppvaskmaskiner, herunder programkrav, krav til energieffektivitet, krav knyttet til funksjonalitet og krav til laveffekttilstand.

Forordningen oppstiller også krav til ressurseffektivitet. Det er krav om at angitte reservedeler skal være tilgjengelige for profesjonelle reparatører i en bestemt periode; krav om at angitte reservedeler skal kunne skiftes ut ved hjelp av verktøy som kan kjøpes i «alminnelig handel» og som ikke gjør skade på apparatet; krav om at lister over reservedeler skal gjøres fritt tilgjengelige på nettsiden til produsenten; og krav til demontering med tanke på ombruk.

Forordningen oppstiller krav til en rekke opplysninger, hvorav mange, men ikke alle, er relatert til energieffektivitet.

2.5.3 Virkningstidspunkt

I EU er virkningstidspunktet for kravene etter den nye forordningen passert. Med unntak av forbudet mot omgåelse, som hadde virkning fra ikrafttredelse, gjaldt kravene i EU fra 1. mars 2021. Energieffektivitetskravene ble skjerpet fra 1. mars 2024.

I Norge vil kravene som følger av forordningen, etter forslaget her, få virkning fra endringsforskriftens ikrafttredelse.

2.6 Husholdningsvaskemaskiner og kombinerte husholdningsvaskemaskiner/-tørketromler

2.6.1 Generelt om forordningen og virkeområdet

Kommisjonsforordning (EU) [2019/2023](#) av 01.10.2019 stiller økodesignkrav til husholdningsvaskemaskiner og kombinerte husholdningsvaskemaskiner/-tørketromler.

Virkeområdet for forordningen er strømnnetttilknyttede husholdningsvaskemaskiner og kombinerte vaskemaskiner/tørketromler, inkludert de som er ment for innbygging. Apparater som er forberedt på drift via el-nettet og som i tillegg er forberedt til å kunne driftes på batterier, er også inkludert i virkeområdet.

EU-kommisjonen har anslått at økodesignforordningen, og en korresponderende energimerkeforordning, for husholdningsvaskemaskiner og kombinerte husholdningsvaskemaskiner og -tørketromler vil bidra til en strømbesparelse på 2,5 TWh/år i EU, en reduksjon i klimagassutslipp tilsvarende 0,8 millioner tonn CO₂-ekvivalenter/år og en reduksjon i vannforbruk på 711 millioner kubikkmeter i 2030. Det er ikke gjort egne beregninger for økodesignforordningen. NVE legger til grunn at gjennomføring av økodesignforordningen for husholdningsvaskemaskiner og kombinerte husholdningsvaskemaskiner/-tørketromler i Norge, vil føre til besparelser i energibruk og vannforbruk også nasjonalt, og kanskje også noe reduksjon i klimagassutslipp. Vi har imidlertid ikke gjort nærmere beregninger av dette.

Forordningen er en revisjon av økodesignforordning (EU) nr. 1015/2010 om husholdningsvaskemaskiner. Forordning (EU) nr. 1015/2010 ble opphevet 1. mars 2021, men gjelder som norsk forskrift etter økodesignforskriften § 21.

2.6.2 Hvilke krav som følger av forordningen

Kommisjonsforordning (EU) 2019/2023 stiller krav til vaskemaskiner til husholdninger og kombinasjoner av slike med tørketromler, herunder programkrav, krav til vaske- og tørkesyklus, krav til energieffektivitet, krav knyttet til funksjonalitet, krav til varighet på vaskeprogram, krav til vektet forbruk av vann og krav til tilstander (av/standby) for laveffekt.

Forordningen stiller også krav til ressurseffektivitet, bl.a. krav om at angitte reservedeler skal være tilgjengelige for profesjonelle reparatører i en bestemt periode; krav om at angitte reservedeler skal kunne skiftes ut ved hjelp av verktøy som kan kjøpes i «alminnelig handel» og som ikke gjør skade på apparatet; krav om at lister over reservedeler skal gjøres fritt tilgjengelige på nettsiden til produsenten; og krav til demontering med tanke på ombruk.

Forordningen krever at det gis en rekke opplysninger. Mange av disse opplysningene kan sies å være relatert til energieffektivitet. Det er også mange opplysninger som ikke er relatert til energieffektivitet, f.eks. krav til opplysninger om kjølegasser.

2.6.3 Virkningstidspunkt

I EU var virkningstidspunktet for kravene 1. mars 2021, med unntak av forbudet mot omgåelse og en bestemmelse med overgangsregler som hadde virkningsdato 25. desember 2019.

Den tidligere økodesignforordningen for vaskemaskiner, ble opphevet med virkning fra 1. mars 2021.

I Norge vil kravene som følger av forordningen, etter forslaget her, få virkning fra endringsforskriftens ikrafttredelse.

2.7 Kjøle-/fryseapparater til bruk ved direktesalg

2.7.1 Generelt om forordningen og virkeområdet

Kommisjonsforordning (EU) [2019/2024](#) av 1. oktober 2019 stiller krav om miljøvennlig utforming av kjøleapparater til bruk ved direktesalg. Virkeområdet for forordningen er strømnnetttilknyttede kjøleapparater til direktesalg av bl.a. mat- og drikkevarer, men kjøleapparater til direktesalg av annet enn mat- og drikkevarer er også omfattet. Apparatene finnes typisk i supermarkeder eller kiosker og er for eksempel kjølevareautomater, kjøle- og frysedisker, iskremfrysere og flaskekjølere. Flere unntak følger av forordningens artikkel 1 nr. 2 og nr. 3.

EU-kommisjonen har anslått at økodesignforordningen og en korresponderende energimerkeforordning for kjøleapparater til bruk ved direktesalg vil bidra til en energibesparelse på 48 TWh/år i 2030 i EU. Det er ikke gjort egne beregninger for økodesignforordningen. Energimerkeforordningen er allerede gjennomført i norsk rett, se energimerkeforskriften for produkter § 19. NVE legger til grunn at gjennomføring av økodesignforordningen vil føre til ytterligere besparelser i energibruk også nasjonalt.

Det er ikke tidligere stilt økodesignkrav til produktgruppen.

2.7.2 Hvilke krav som følger av forordningen

Forordningen stiller energieffektivitetskrav til kjøleapparater for direkte salg. Forordningen stiller også krav til ressurseffektivitet, bl.a. krav om at angitte reservedeler skal være tilgjengelige for profesjonelle reparatører i en bestemt periode; krav om at angitte reservedeler skal kunne skiftes ut ved hjelp av verktøy som kan kjøpes i «alminnelig handel» og som ikke gjør skade på apparatet; krav om at lister over reservedeler skal gjøres fritt tilgjengelige på nettsiden til produsenten; og krav til demontering med tanke på ombruk. Forordningen oppstiller krav til en rekke opplysninger. Mange av disse opplysningene kan sies å være relatert til energieffektivitet, men det er også mange opplysninger som ikke er relatert til dette.

2.7.3 Virkningstidspunkt

I EU er virkningstidspunktet for kravene etter forordningen passert. Virkningstidspunktet for energieffektivitetskravene var 1. mars 2021, med skjerpede krav fra 1. september 2023.

I Norge vil kravene som følger av forordningen, etter forslaget her, få virkning fra endringsforskriftens ikrafttredelse.

2.8 Endringsforordning som endrer krav til miljøvennlig utforming av tjenere og datalagringsprodukter, elektriske motorer og turtallsregulatorer, kjøle-/fryseapparater, lyskilder og separat forkoplingsutstyr, elektroniske skjermer, husholdningsoppvaskmaskiner og husholdningsvaskemaskiner og kombinerte husholdningsvaskemaskiner/-tørketromler og kjøleapparater til bruk ved direktesalg

2.8.1 Generelt om forordningen og virkeområdet

Kommisjonsforordning (EU) 2021/341 av 23. februar 2021 endrer forordningene om miljøvennlig utforming av tjenere og datalagringsprodukter, elektriske motorer og turtallsregulatorer, kjøle-/fryseapparater, lyskilder og separat forkoplingsutstyr, elektroniske skjermer, husholdningsoppvaskmaskiner og husholdningsvaskemaskiner og kombinerte husholdningsvaskemaskiner/-tørketromler og kjøleapparater til bruk ved direktesalg.

2.8.2 Nærmere om endringene

Etter publiseringen av de nevnte økodesignforordningene i 2019, ble Kommisjonen klar over manglende samsvar i formuleringene i forordningene. Forskjellene gjelder særlig referanser til tekniske parametere og deklarte verdier og konsekvensene for innholdet i teknisk dokumentasjon, samt for verifiseringstoleransene i de ulike forordningene. Endringsforordningen tilføyer derfor en definisjon av deklarte verdier. Den endrer også

vedleggene som omhandler teknisk dokumentasjon for å gjøre det klart at det er de deklarererte verdiene som skal brukes.

Andre tekniske endringer er også introdusert for å korrigere skrivefeil, forbedre nøyaktigheten, avklare målinger og foreta tekniske tilpasninger til noen parametere.

Videre innførte endringsforordningen en ny overgangsbestemmelse for produktgruppene kjøleapparater, lyskilder, elektroniske skjermer, husholdningsoppvaskmaskiner, husholdningsvaskemaskiner og kombinerte husholdningsvaskemaskiner/-tørketromler. Den nye bestemmelsen skal sikre at produkter, som nærmere angitt i forordningen, overholder regelverket i overgangsperioden fra 1. november 2020 til 28. februar 2021. Endringene vil også bidra til å sikre samsvar med regelverket for energimerking for de av produktgruppene som omfattes av energimerkekrav.

2.8.3 Virkningstidspunkt

Virkningstidspunktet for endringene er passert.

I Norge vil kravene som følger av forordningen, etter forslaget her, få virkning fra endringsforskriftens ikrafttredelse.

2.9 Sveiseutstyr

2.9.1 Generelt om forordningen og virkeområdet

Kommisjonsforordning (EU) [2019/1784](#) av 1. oktober 2019 fastsetter krav om miljøvennlig utforming av sveiseutstyr.

Virkeområdet for forordningen er elektrisk nettdrevet sveiseutstyr. Sveiseutstyr som utelukkende får strøm fra en motor eller batterier, er ikke omfattet. Artikkel 1 annet ledd lister opp ved hvilke sveisemetoder forordningen gjør seg gjeldende. Videre er det gjort noen unntak i tredje ledd for enkelte sveisemetoder.

Summen av energibesparelsene i EU som følge av økodesignforordningen for sveiseutstyr er beregnet til 1,09 TWh/år i 2030. NVE har ikke gjort beregninger for Norge, men legger til grunn at en gjennomføring av forordningen vil føre til energibesparelser også nasjonalt.

Produktgruppen har ikke tidligere vært omfattet av økodesignkrav.

2.9.2 Hvilke krav som følger av forordningen

Forordningen stiller både krav til laveste strømforsyningseffektivitet og til høyeste strømforbruk i tomgang. Det stilles også en rekke ressurseffektivitetskrav og informasjonskrav. Ressurs- og informasjonskravene er særlig knyttet til sirkulærøkonomi og omfatter f.eks. tilgang til reservedeler, maksimal leveringstid for reservedeler, profesjonelle reparatørens tilgang til reparasjons- og vedlikeholdsinformasjon, demontering av produktet på en minst mulig ødeleggende måte og med bruk av vanlig verktøy, samt informasjon om kritiske råmaterialer³ mv. Hvis sveiseutstyret har display, er det krav om at bruk av sveisetråd eller

³ Se forordning (EU) 2019/1784 vedlegg II.

annet tilsatsmateriale skal vises i gram pr. minutt, ev. på annen måte med en tilsvarende standardisert måleenhet.

I likhet med de fleste nye forordninger på økodesignområdet, inneholder også den aktuelle forordningen en ny bestemmelse om forbud mot omgåelse av regelverket (jf. artikkel 6). Det er forbudt å bringe i omsetning produkter som er designet slik at produktets ytelse automatisk endres til det bedre under testing i den hensikt å oppnå bedre verdier for ulike parametere. Den samme bestemmelsen sier at sveiseutstyrets energiforbruk ikke skal øke som følge av en programvareoppdatering, uten at produsenten eller importøren har innhentet eksplisitt tillatelse på forhånd fra sluttbrukeren.

2.9.3 Virkningstidspunkt

I EU er virkningstidspunktene etter forordningen allerede passert. Kravene til ressurseffektivitet og informasjon gjaldt fra 1. januar 2021. Energieffektivitetskravene gjaldt fra 1. januar 2023.

I Norge vil kravene som følger av forordningen, etter forslaget her, få virkning fra endringsforskriftens ikrafttredelse.

2.10 Husholdnings- og kontorutstyr med hensyn til effektforbruk i avslått tilstand, hviletilstand og nettverkstilkoblet hviletilstand

2.10.1 Generelt om forordningen og virkeområdet

Kommisjonsforordning (EU) [2023/826](#) av 17. april 2023 stiller krav til miljøvennlig utforming av en rekke ulike husholdnings- og kontorutstyr.

Forordningen er en revisjon av hviletilstandsforordning (EF) 1275/2008 som oppheves. Også økodesignforordning (EF) nr. 107/2009 om enkle digitale dekodere oppheves, ettersom kravene til enkle dekodere er tatt inn i den nye hviletilstandsforordningen.

Virkeområdet i forordningen omfatter husholdningsapparater, IKT-utstyr primært beregnet til bruk i hjemmet, forbrukerelektronikk og musikkinstrumenter samt annet utstyr til opptak eller gjengivelse av lyd eller bilde, herunder signaler og annen overføringsteknologi, leketøy og fritids- og sportsutstyr, motordrevne justerbare møbler og motordrevne bygningselementer.

Forordningens virkeområde er dels snevret inn sammenlignet med forordning (EF) 1275/2008, som følge av at kravene er tatt inn i andre produktspesifikke forordninger, og dels utvidet ved at nye produkter som tidligere ikke har vært regulert, nå er det. For nærmere om virkeområdet, se definisjonen av «elektronisk og elektrisk husholdnings- og kontorutstyr» i artikkel 2 nr. 1 og vedlegg II til forordningen.

EU-kommisjonen har anslått at forordningen vil bidra til en energibesparelse på 4 TWh/år i EU, tilsvarende en reduksjon i klimagassutslipp på 1,36 millioner CO₂-ekvivalenter/år i 2030.

NVE har ikke gjort beregninger for Norge, men legger til grunn at en gjennomføring av forordningen vil føre til energibesparelser også nasjonalt.

I hvilken grad gjennomføringen vil innebære reduserte klimagassutslipp, er mer usikkert.

2.10.2 Hvilke krav som følger av forordningen

Den reviderte forordningen stiller energieffektivitetskrav, funksjonskrav og informasjonskrav knyttet til avslått tilstand, hviletilstand og nettverkstilkoplet hviletilstand. Produktene som er omfattet, skal ikke bruke mye strøm når de ikke er i bruk. Grenseverdiene følger av forordningens vedlegg III.

Også denne forordningen inneholder et forbud mot omgåelse, jf. artikkel 6.

2.10.3 Virkningstidspunkt

Generell virkningsdato er 9. mai 2025, mens første ledd i artikkel 6 om omgåelse og programvareoppdateringer, gjelder fra ikrafttredelsesdato.

I Norge vil kravene som følger av forordningen, etter forslaget her, få virkning fra endringsforskriftens ikrafttredelse.

2.11 Smarttelefoner, mobiltelefoner som ikke er smarttelefoner, trådløse telefoner og nettbrett

2.11.1 Generelt om forordningen og virkeområdet

Kommisjonsforordning (EU) [2023/1670](#) av 16. juni 2023 stiller krav til miljøvennlig utforming av smarttelefoner, mobiltelefoner som ikke er smarttelefoner, trådløse telefoner og nettbrett (heretter omtalt som mobiltelefoner og nettbrett).

I 2020 ble det solgt om lag 150 millioner mobiltelefoner og 23,9 millioner nettbrett i EU. Estimert fra EU viser at mobiltelefoner i dag kun blir brukt i 2,5 til 3,5 år, mens nettbrett blir brukt i omtrent 5 år. I Norge ble det i samme periode solgt 1,6 millioner mobiltelefoner og 514 000 nettbrett. Økt funksjonalitet hos disse produktene har over tid ført til økt energibehov, lagringskapasitet og bruk av materialer ved produksjon. Disse produktene og materialene i dem har stort potensial for å brukes lenger og om igjen i tråd med en sirkulær økonomi. Noen av materialene er kritiske råvarer. Mange av disse produktene blir liggende hjemme hos folk når de tas ut av bruk, i stedet for å bli levert inn slik at de kan brukes om igjen eller materialgjenvinnes.

Gjennomføring av forordningen i Norge vil bidra til at fremtidens mobiltelefoner og nettbrett varer lenger, kan brukes om igjen og bli mer energi- og materialeeffektive. Gjennom dette får de mindre negativ påvirkning på miljø og klima i Norge og andre land.

Det er ikke tidligere stilt økodesignkrav for disse produktene.

2.11.2 Hvilke krav som følger av forordningen

Forordningen inneholder ressurseffektivitetskrav, energieffektivitetskrav og informasjonskrav, blant annet krav om:

- tilgang på reservedeler, som batteri, og maksimal leveringstid for reservedeler

- tilgang til informasjon om reparasjon, vedlikehold og pris på reservedeler
- muligheter for demontering ved bytte av deler, inkludert batteribytte
- kryptering og software for forberedelse til ombruk
- design for pålitelighet, blant annet tålegrense for utilsiktet fall, tålegrense for støv og vannsprut og batterilevetid
- merking av plastkomponenter > 50 g med type polymer
- informasjon for demontering for materialgjenvinning

Produsent og importør skal videre gjøre tilgjengelig informasjon om blant annet:

- Kompatibilitet med flyttbare minnekort, hvis det finnes
- Veiledende intervallområde for innhold av kritiske råmaterialer
- Andel av produktet som er mulig å ombruke eller materialgjenvinne (materialgjenvinningsrate) og andel materialgjenvunnet innhold
- Minimum batterilevetid
- Brukermanualer tilgjengelig på åpen nettside

I tillegg stilles det krav til trådløse telefoners energibruk i nettverkstilkoplet hviletilstand.

Forordning inneholder en bestemmelse om forbud mot omgåelse av regelverket.

2.11.3 Virkningstidspunktet

Forordningen ble vedtatt 16. juni 2023 og publisert i Den europeiske unions tidende 31. august 2023. Kravene vil gjelde fra 20. juni 2025. Forordningen skal revideres fire år etter dato for ikrafttredelse.

Forutsatt at forordningen tas inn i EØS-avtalen og gjennomføres i norsk rett før virkningstidspunktet i EU, vil kravene gjelde fra samme tidspunkt i Norge og i EU.

2.12 Husholdningstørketromler

2.12.1 Generelt om forordningen og virkeområdet

Kommisjonsforordning (EU) [2023/2533](#) av 17. november 2023 stiller krav om miljøvennlig utforming av husholdningstørketromler.

Virkeområdet omfatter strømnnetttilknyttede og gassfyrte husholdningstørketromler samt innbygde tørketromler og tørketromler som blir solgt til annen bruk enn husholdningsbruk. Strømnnetttilknyttede tørketromler som også kan drives av batterier og tørketromler med flere tromler er også inkludert i virkeområdet. Det finnes flere unntak fra virkeområdet, for eksempel tørketromler drevet av batterier som også kan kobles til strømnettet gjennom en AC/DC-omformer som selges separat. Denne type tørketromler brukes vanligvis ikke i boliger, men i bobiler.

EU-kommisjonen har anslått at økodesignforordningen og en korresponderende energimerkeforordning for husholdningstørketromler vil bidra til en strømbesparelse på 0,6 TWh/år i 2030 og 1,7 TWh/år i 2040. Det er ikke gjort egne beregninger for økodesignforordningen. NVE legger til grunn at en gjennomføring av økodesignforordningen for husholdningstørketromler vil føre til besparelser i energibruk også nasjonalt.

Forordningen er en revisjon av kommisjonsforordning (EU) nr. 932/2012 om miljøvennlig utforming av tørketromler som nå er opphevet i EU. I Norge gjelder fortsatt kravene etter kommisjonsforordning (EU) nr. 932/2012, jf. økodesignforskriften § 25.

2.12.2 Hvilke krav som følger av forordningen

Forordningen inneholder programkrav, energieffektivitetskrav, krav til kondenseringseffektivitet, ressurseffektivitetskrav og krav om informasjon til sluttbruker.

Forordningen inneholder et omgåelsesforbud og krav i forbindelse med programvareoppdateringer.

2.12.3 Virkningstidspunkt

Virkningstidspunktet for forordningen er 1. juli 2025, med unntak av forbudet mot omgåelse i artikkel 6, som hadde virkning i EU 12. desember 2023.

Forutsatt at forordningen tas inn i EØS-avtalen og gjennomføres i norsk rett før 1. juli 2025 vil kravene gjelde fra samme tidspunkt i Norge og i EU, med unntak av omgåelsesforbudet, som vil gjelde fra ikrafttreddelsen av endringsforskriften.

2.13 Varmeovner (el, gass og flytende brensel)

2.13.1 Generelt om forordningen og virkeområdet

Kommisjonsforordning (EU) [2024/1103](#) av 18. april 2024 stiller krav til miljøvennlig utforming av varmeovner (produkter til lokal romoppvarming) og separate tilhørende styringsenheter.

Forordningen er en revisjon av kommisjonsforordning (EU) 2015/1188, som gjelder elektriske varmeovner og varmeovner fyrt med gass eller flytende brensel.

Virkeområdet i den reviderte forordningen omfatter fortsatt husholdningsovner med nominell ytelse opp til og med 50 kW, mens øvre grense for nominell varmeytelse for varmeovner til ervervsmessig bruk utvides fra 120 kW til 300 kW. Virkeområdet utvides til også å omfatte separate styringsenheter. Den nye forordningen omfatter også gulvvarmeprodukter og håndkjetørkere, og avklarer virkeområdet når det gjelder disse produktene.

Ifølge EU-kommisjonens konsekvensutredning for den reviderte økodesignforordningen, vil de nye energikravene for varmeovner kunne redusere energiforbruket og klimagassutslippene i EU i 2023 med henholdsvis 23 TWh/år og 1,8 Mt CO₂-ekvivalenter/år. NVE legger til grunn at en gjennomføring av forordningen vil føre til energibesparelser og reduserte klimagassutslipp også nasjonalt. NVE legger videre til grunn at en gjennomføring av forordningen i noen grad vil kunne redusere utslipp av NO_x.

2.13.2 Hvilke krav som følger av forordningen

Forordningen inneholder energikrav, utslippskrav når det gjelder NO_x, produktinformasjonskrav, ressurseffektivitetskrav og krav til teknisk dokumentasjon.

Det innføres to nye artikler om henholdsvis omgåelse av regelverket og programvareoppdateringer.

2.13.3 Virkningstidspunkt

Forordningen får virkning 1. juli 2025. Imidlertid vil artikkel 6 om omgåelse, få virkning samme dag som forordningen trer i kraft i EU.

Forutsatt at forordningen tas inn i EØS-avtalen og gjennomføres i norsk rett før 1. juli 2025 vil kravene gjelde fra samme tidspunkt i Norge og i EU, med unntak av omgåelsesforbudet, som vil gjelde fra ikrafttreddelsen av endringsforskriften.

3 Gjennomføring av forordningene i norsk rett

NVE foreslår at forordningene nevnt over, gjennomføres i norsk rett ved henvisning i økodesignforskriften, se forslag til endringsforskrift i punkt 6 nedenfor.

Endringsforskriften vil ha hjemmel dels i produktkontrollen og i en ny lov om bærekraftige produkter og verdikjeder.

4 Kontroll- og tilsynsmyndighet

En forutsetning for et effektivt regelverk, er at det føres kontroll med etterlevelsen av kravene og at tilsynsmyndighetene har passende kontroll- og reaksjonshjemler.

I dag er det NVE som fører tilsyn med at krav som følger av økodesignforskriften etterleves. I lys av at de produktspesifikke økodesignforordningene gitt i medhold av økodesigndirektivet i økende grad inneholder krav for å fremme sirkulær økonomi, er det hensiktsmessig at Miljødirektoratet også gis en rolle som tilsynsmyndighet. Krav til sirkulær økonomi er gitt først og fremst av hensyn til å utnytte ressursene best mulig og redusere belastning på miljø og klima, og berører energibruk og energisikkerhet i noe mindre grad.

Vi foreslår ingen nærmere konkretisering av hva henholdsvis NVE og Miljødirektoratet skal føre tilsyn med i denne omgang. Dette innebærer at NVE og Miljødirektoratet vil måtte samordne tilsynet, slik at overlapp unngås. Det er krav etter forskriften som begge direktoratene vil kunne føre tilsyn med, som krav til CE-merking og krav til samsvarserklæring. Ellers legger vi til grunn at NVE først og fremst vil føre tilsyn med krav som er relevant for energibruk, mens Miljødirektoratet vil føre tilsyn med krav som er av betydning for miljø og klima og for bruk av ressurser som ikke er energi. Denne forutsetningen er imidlertid ikke ment å begrense direktoratenes tilsynskompetanse etter forskriften.

Ut over at også Miljødirektoratet blir tilsynsmyndighet etter forskriften, foreslår vi ingen endringer i kontroll- og reaksjonsbestemmelsene. Både NVE og Miljødirektoratet kan gi pålegg om opplysningsplikt og om avståelse av prøver av produkt vederlagsfritt mv. i forbindelse med tilsyn, jf. produktkontrollloven § 5 og forslaget til lov om bærekraftige produkter og verdikjeder § 6. Ved brudd på forskriften, og kravene som følger av de produktspesifikke forordningene som den gjennomfører i norsk rett, vil NVE og Miljødirektoratet ha hjemmel til å treffe vedtak om bl.a. retting, omsetningsforbud og ileggelse av tvangsmulkt. Tilsynsmyndighetene vil ikke ha hjemmel til å ilegge overtredelsesgebyr, men brudd på bestemmelser gitt i medhold av produktkontrollloven kan medføre straff etter produktkontrollloven § 12.

5 Virkninger av forslaget, herunder økonomiske og administrative konsekvenser

5.1 Klima-, miljø- og energieffektivitetskonsekvenser

NVE har ikke foretatt noen grundig konsekvensanalyse av å gjennomføre de enkelte produktspesifikke forordningene som omfattes av dette forslaget i norsk rett. Vi vurderer imidlertid på generelt grunnlag at gjennomføringen vil ha positive konsekvenser både for klima, miljø og energisystemet i Norge.

Hvor store energibesparelser den enkelte forordning antas å medføre på EU-nivå fremgår av fortalen til den aktuelle forordningen. Det er ikke gjort tilsvarende beregninger for Norge, men NVE legger til grunn at gjennomføringen av forordningene i norsk rett, vil medføre en betydelig reduksjon i energibruk.

Det ligger en klar klima- og miljømessig gevinst gjennom en forlengelse av produktenes levetid. Dette gir blant annet mindre behov for å utvinne ulike materialer, herunder metaller og jordartsmineraler som er kritiske råmaterialer, og mindre behov for energi, transport mv. i produksjon og distribusjon av produktene. Krav som sikrer energieffektivitet, økt levetid, ombruk og materialgjenvinning mv. vil derfor ha et stort potensial for å redusere den totale klima- og miljøpåvirkningen av produktet. Disse effektene kommer både i Norge og andre land.

5.2 Konsekvenser for næringslivet

Forslaget vil ha både økonomiske og administrative kostnader for næringslivet. Norske produsenter og importører vil få plikt til å sikre at produktene de setter på det norske markedet oppfyller minimumskravene i forordningen. Vi har ikke grunnlag for å kvantifisere kostnadene dette medfører.

For produsenter av produktene som omfattes, legger vi til grunn at de nye kravene til produktutforming kan medføre økte kostnader ved eventuelle omlegginger av produksjonsmetoder.

For de ni forordningene som er besluttet tatt inn i EØS-avtalen, er virkningstidspunktet for kravene i EU allerede passert. I Norge vil kravene som følger av disse forordningene derfor gjelde fra endringsforskriftens ikrafttredelse. Vi tar sikte på ikrafttredelse så snart som mulig etter 1. juli 2024. Produsenter som er etablert i Norge, og som produserer for det norske markedet eller EØS-markedet, vil altså ikke få noen overgangsperiode. NVE legger til grunn at det er relativt få produsenter av de aktuelle produktene som er etablert i Norge. Mange av produsentene vil trolig også allerede ha innrettet seg etter kravene som gjelder i EU.

En reduksjon av salg som følge av at produktene får lengre levetid vil ha en økonomisk effekt for produsenter og importører av de aktuelle produktene, samtidig som det i noen grad kan motvirkes av at bedre og mer varige produkter kan gi en høyere pris. Forordningene gjennomføres i hele EØS-området, og gir dermed norske virksomheter de samme økonomiske og administrative konsekvenser som virksomheter i hele EØS-området.

Produksjon av produktene som er omfattet av kravene i dette regelverket foregår i all hovedsak utenfor Norge, og endret kostnadsnivå og eventuelt forbruksmønster vil derfor hovedsakelig merkes hos norske importører og forhandlere. Vi antar at eventuelle økte kostnader i hvert fall delvis vil legges over på produktprisene.

Endret forbruksmønster hvor produktene får lengre levetid, blant annet som følge av reparasjon og ombruk, vil samtidig kunne gi økt etterspørsel etter reparasjonstjenester og ombrukte produkter, og forventes å gi økt omsetning for reparatører og ombruksaktører. Videre vil design for økt materialgjenvinning kunne forenkle avfallsbehandlingen og bidra økonomisk positivt for behandlere av de kasserte produktene gjennom reduserte behandlingkostnader og økt verdi av materialene i de kasserte produktene.

Utover energibesparelser og en klima- og miljømessig nytte, vil gjennomføring av forordningene i hele EØS-området styrke det indre marked og bidra til like konkurranseforhold i EU/EØS-området. Dette vil være en fordel også for norsk næringsliv.

5.3 Konsekvenser for forbrukerne

Forbrukere kan oppleve noe økning i pris på produkter som omfattes av økodesignkravene. Til gjengjeld er energieffektive produkter rimeligere i bruksfasen. Produktene som omfattes av økodesignregelverket må antas å få en lengre levetid, slik at innkjøpskostnaden kan fordeles over lengre tid. Krav til at produktene skal være enklere å reparere og oppgradere, taler også for at prisen på et produkt over hele levetiden kan bli lavere per år produktet er i bruk.

Videre antar vi at bedre og mer varige produkter vil bidra til at ombruksmarkedet vil øke. På EU-nivå er det lagt til grunn at økte kostnader som følge av økodesignkravene er lavere enn de besparelser som oppnås ved energieffektiviseringen og lengre levetid. NVE antar at konsekvensene for norske forbrukere ikke vil være vesentlig annerledes enn konsekvensene for EUs forbrukere.

5.4 Konsekvenser for offentlig forvaltning

Gjennomføringen av forordningene i norsk rett vil medføre noe økte administrative kostnader for NVE og Miljødirektoratet i forbindelse med veiledning og i forbindelse med tilsyn med at kravene følges. Særlig for Miljødirektoratet innebærer forslaget nye oppgaver, ettersom de tidligere ikke har hatt myndighet på dette området, og derfor heller ikke har ført tilsyn med kravene. Kostnadene for myndighetene (og de næringsdrivende) i forbindelse med tilsynsaktiviteten, avhenger av omfanget av tilsynet.

For kommuner og fylkeskommuner vil endringene ikke ha betydning, ut over at også disse anskaffer produkter som omfattes av forslaget.

6 Forslag til forskrift om endring i forskrift om miljøvennlig utforming av energirelaterte produkter (økodesignforskriften)

Hjemmel: Fastsatt [...] (dato) med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, § 4a og § 8 og lov (dato og nr.) om bærekraftige produkter og verdikjeder § 3 og § 5.

EØS-henvisninger: (fylles ut senere)

/

I forskrift 23. februar 2011 nr. 190 om miljøvennlig utforming av energirelaterte produkter (økodesignforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 10 skal lyde:

§ 10. Elektriske og elektroniske husholdningsapparater og kontorutstyr med hensyn til energiforbruk i hviletilstand og avslått tilstand

EØS-avtalen vedlegg IV nr. 31 (forordning (EF) nr. 1275/2008, som endret ved forordning (EF) nr. 278/2009, forordning (EF) nr. 642/2009, forordning (EU) nr. 617/2013, forordning (EU) nr. 801/2013, forordning (EU) 2016/2282, forordning (EU) 2019/2021, forordning (EU) 2019/2022 og forordning (EU) 2019/2023) om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/32/EF når det gjelder krav til miljøvennlig utforming av elektriske og elektroniske

husholdningsapparater og kontorutstyr med hensyn til energiforbruk i hviletilstand og avslått tilstand gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

EØS-avtalen vedlegg IV nr. xx (forordning (EU) 2023/826, som endret ved forordning (EU) 2023/2533, om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av elektriske og elektroniske husholdnings- og kontorutstyr med hensyn til effektforbruk i avslått tilstand, hviletilstand og nettverkstilkoblet hviletilstand i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF og oppheving av kommisjonsforordning (EF) 1275/2008 og (EF) nr. 107/2009, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Kravene som følger av første ledd, gjelder ikke etter 9. mai 2025.

§ 11 nytt annet ledd skal lyde:

Kravene som følger av første ledd gjelder ikke etter 9. mai 2025.

§§ 12 og 13 oppheves.

§ 14 skal lyde:

§ 14. Lyskilder og separat forkoplingsutstyr

EØS-avtalen vedlegg IV nr. 26h (forordning (EU) 2019/2020, som endret ved forordning (EU) 2021/341) om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av lyskilder og separat forkoplingsutstyr i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF, og om oppheving av kommisjonsforordning (EF) nr. 244/2009, (EF) nr. 245/2009 og (EU) nr. 1194/2012, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 15 skal lyde:

§ 15. Eksterne strømkilder

EØS-avtalen vedlegg IV nr. 26u (forordning (EU) 2019/1782) om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av eksterne strømkilder i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF, og om oppheving av kommisjonsforordning (EF) nr. 278/2009, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 16 skal lyde:

§ 16. Elektriske motorer og turtallsregulatorer

EØS-avtalen vedlegg IV nr. 26t (forordning (EU) 2019/1781, som endret ved forordning (EU) 2021/341) om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av elektriske motorer og turtallsregulatorer i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF, om endring av forordning (EF) nr. 641/2009 med hensyn til krav til miljøvennlig utforming av frittstående

sirkulasjonspumper uten pakkboks og produktintegreerte sirkulasjonspumper uten pakkboks, og om oppheving av kommisjonsforordning (EF) nr. 640/2009, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 17 skal lyde:

§ 17. Frittstående sirkulasjonspumper uten pakkboks og produktintegreerte sirkulasjonspumper uten pakkboks

EØS-avtalen vedlegg IV nr. 37 (forordning (EF) nr. 641/2009 som endret ved forordning (EU) nr. 622/2012, forordning (EU) 2016/2282 og forordning 2019/1781) om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/32/EF når det gjelder krav til miljøvennlig utforming av frittstående sirkulasjonspumper uten pakkboks og produktintegreerte sirkulasjonspumper uten pakkboks gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 18 skal lyde:

§ 18. Elektroniske skjermer

EØS-avtalen vedlegg IV nr. 26x (forordning (EU) 2019/2021, som endret ved forordning (EU) 2021/341) om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av elektroniske skjermer i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF, om endring av kommisjonsforordning (EF) nr. 1275/2008, og om oppheving av kommisjonsforordning (EF) nr. 642/2009, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 19 skal lyde:

§ 19. Kjøle-/fryseapparater

EØS-avtalen vedlegg IV nr. 26w (forordning (EU) 2019/2019, som endret ved forordning (EU) 2021/341) om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av kjøle-/fryseapparater i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF, og om oppheving av kommisjonsforordning (EF) nr. 643/2009, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 21 skal lyde:

§ 21. Husholdningsvaskemaskiner og kombinerte husholdningsvaskemaskiner/-tørketromler

EØS-avtalen vedlegg IV nr. 26c (forordning (EU) 2019/2023, som endret ved forordning (EU) 2021/341) om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av husholdningsvaskemaskiner og kombinerte husholdningsvaskemaskiner/-tørketromler i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF, om endring av kommisjonsforordning (EF) nr. 1275/2008, og om

oppheving av kommisjonsforordning (EU) nr. 1015/2010 gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 22 skal lyde:

§ 22. Husholdningsoppvaskmaskiner

EØS-avtalen vedlegg IV nr. 26d (forordning (EU) 2019/2022, som endret ved forordning (EU) 2021/341, om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av husholdningsoppvaskmaskiner i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF, om endring av kommisjonsforordning (EF) nr. 1275/2008 og om oppheving av kommisjonsforordning (EF) nr. 1016/2010) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 25 nytt annet og tredje ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg IV nr. xx (forordning (EU) 2023/2533 av 17. november 2023 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF med hensyn til krav om miljøvennlig utforming av husholdningstørketromler, om endring av kommisjonsforordning (EU) 2023/826 og om oppheving av kommisjonsforordning (EU) nr. 932/2012, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Kravene som følger av første ledd gjelder ikke etter 30. juni 2025.

§ 27 skal lyde:

§ 27. Datamaskiner

§ 27. Datamaskiner og datatjenere

EØS-avtalen vedlegg IV nr. 26j (forordning (EU) nr. 617/2013, som endret ved forordning (EU) 2016/2282 og forordning (EU) 2019/424) om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF når det gjelder krav til miljøvennlig utforming av datamaskiner og datatjenere gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 30 skal lyde:

§ 30. Ventilasjonsaggregater

EØS-avtalen vedlegg IV nr. 26m (forordning (EU) nr. 1253/2014, som endret ved forordning (EU) 2016/2282 og som rettet ved forordning (EU) 2020/1000) om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF når det gjelder krav til miljøvennlig utforming av ventilasjonsaggregater gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 34 nytt annet og tredje ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg IV nr. xx (forordning (EU) 2024/1103 av 18. april 2024 om gjennomføring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF med hensyn til krav om miljøvennlig utforming av produkter til lokal romoppvarming og separate tilhørende styringsenheter og om oppheving av kommisjonens forordning (EU) 2015/1188, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Kravene som følger av første ledd gjelder ikke etter 30. juni 2025.

Ny § 37 skal lyde:

§ 37. Tjenere og datalagringsprodukter

EØS-avtalen vedlegg IV nr. 26v (forordning (EU) 2019/424, som endret ved forordning (EU) 2021/341) om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av tjenere og datalagringsprodukter i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF og om endring av kommisjonsforordning (EU) nr. 617/2013, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Ny § 38 skal lyde:

§ 38. Kjøle-/fryseapparater til bruk ved direktesalg

EØS-avtalen vedlegg IV nr. 26y (forordning (EU) 2019/2024, som endret ved forordning (EU) 2021/341) om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av kjøle-/fryseapparater til bruk ved direktesalg i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Ny § 39 skal lyde:

§ 39. Sveiseutstyr

EØS-avtalen vedlegg IV nr. 26z (forordning (EU) 2019/1784) om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av sveiseutstyr i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Ny § 40 skal lyde:

§ 40. Mobiltelefoner, trådløse telefoner og nettbrett

EØS-avtalen vedlegg IV nr. xx (forordning (EU) 2023/1670 av 16. juni 2023) om fastsettelse av krav til miljøvennlig utforming av mobiltelefoner, trådløse telefoner og nettbrett i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/125/EF og endring av kommisjonsforordning (EU) 2023/826, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg IV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Overskriften ”Kapittel 4. Diverse bestemmelser” skal stå etter ny § 40, og gjeldende §§ 37 til 40 blir §§ 41 til 44.

§ 41 (gjeldende § 37) første ledd skal lyde:

Norges vassdrags- og energidirektorat og *Miljødirektoratet* fører tilsyn med at bestemmelser fastsatt i eller med hjemmel i forskriften blir oppfylt.

§ 42 (gjeldende § 38) første ledd skal lyde:

Norges vassdrags- og energidirektorat og *Miljødirektoratet* kan gi de pålegg og treffe de øvrige vedtak som er nødvendige for gjennomføring av forskriften og vedtak fastsatt med hjemmel i forskriften.

§ 43 (gjeldende § 39) skal lyde:

§ 43. Tvangsmulkt

Ved overtredelse av vedtak gitt med hjemmel i forskriften kan Norges vassdrags- og energidirektorat og *Miljødirektoratet* ilegge tvangsmulkt. Pålegg om tvangsmulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Tvangsmulkt tilfaller statskassen.

Den tilsynsmyndigheten som har ilagt tvangsmulkt etter første ledd bestemmer når mulkten begynner å løpe og kan helt eller delvis frafalle kravet om påløpt mulkt.

//

Endringene trer i kraft straks.

NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo
Telefon: (+47) 22 95 95 95